

ILAFISKEO

TISSKRIFT FOR NY LITTERATUR

#18 · 1998

REDAKTION: CARSTEN RENÉ NIELSEN OG ROLF SINDØ. ILDFISKEN UDKOMMER TRE GANGE ÅRLIGT. ABONNEMENT: 100 KR. ÅRLIGT, 40 KR. PR. NUMMER I LØSSALG (PRISERNE ER INKLUSIV MOMS OG FORSENDELSE). EKSPEDITION OG REDAKTION: ILDFISKEN, SKOVVEJEN 69 B, 2. SAL, 8000 ÅRHUS C. TLF.: 86 76 37 47. HJEMMESIDE: WWW.POESI.DK/ILDFISKEN. E-MAIL: CRN@GET2NET.DK. UDGIVET MED STØTTE AF KULTURMINISTERIETS BEVILLING TIL ALMENKULTURELLE TIDSSKRIFTER. GRAFISK DESIGN: PER ANDERSEN. TRYK: WERKS OFFSET. © BIDRAGYDERNE OG ILDFISKEN. ISSN 0906-5202.

DEBUTANTER 1997-98

Ildfisken udkommer denne gang med to dobbelte temanumre, hvor vi sætter fokus på de sidste par års skønlitterære debutanter. Vi har inviteret forfattere, der er debuteret i 1997 og 1998. Ikke alle kunne deltage, men vi er glade for at kunne præsentere tekster af tyve nye navne på den litterære scene. Forfatterne bidrager med digte, noveller og essays, der med enkelte undtagelser her publiceres for første gang.

De tyve forfattere udgør en stor buket af nogle af de mest interessante og spændende nye navne i dansk litteratur i de sidste par år: Fra kritikerroste, men i en bredere sammenhæng ukendte lyrikdebutanter til en forfatter som Jan Sonnergaard, som har oplevet at få såvel anmelderroser som en hidtil uset publikumsmæssig opmærksomhed for sin novellesamling, *Radiator*.

Til dette nummer bidrager Sidsel Falsig Pedersen, Catrine Werchmeister, Jakob Ejersbo, Anne Lise Marstrand-Jørgensen, Thøger Jensen, Robert Zola Christensen, Kaspar Kaum Bonnén, Claus Berg, Else Tranberg Hansen og Jesper Wung-Sung.

Til nr. 19 bidrager Jeannet Ulrikkeholm, Kim Johannessen, Mette Moestrup, Jan Sonnergaard, Charlotte Titika Røtkjær, Ulrikka Strandbygaard, Peter Nordahl, Mikael Josephsen, Morten Alsinger og Henriette Houth.

SELSKABSMØDE

Pigen over for mig gik igang med at fortælle en historie.

Det var bemærkelsesværdigt, for hun var den mest tavse i vores lille selskab. Historien var da også specielt henvendt til mig, for jeg var den eneste i stuen hun turde tale til.

»Nu skal du høre,« begyndte hun med lav stemme, »det var ude ved Rødovrevej, du ved, der er et trafiklys, og det var noget underligt noget, for det blev aldrig respekteret, der var alt for øde på den vej, og der var ingen der nogensinde stoppede op. Man skulle, når man kom kørende, stoppe op, også om natten, når der ingen andre biler var. Det var næsten som om, at hver gang der kom en bil kørende viste det rødt, som om at det var den eneste funktion det havde, trafiklyset, at det viste rødt når der kom en bil kørende som skulle forbi; dér om natten, når der alligevel var helt øde.«

Jeg sad opmærksomt og lyttede, eller måske så jeg bare ud, som om jeg lyttede, for jeg kendte allerede historien. Ikke at jeg havde hørt den før, men jeg kendte den, jeg vidste hvad hun ville sige. Men jeg smilede og lyttede fordi det glædede mig at høre hende fortælle, og fordi jeg vidste, at jeg i det øjeblik var en stor hjælp for hende. Samtidig nød jeg at læne mig tilbage og høre noget allerede velkendt, det beroligede mig i min rastløshed. Jeg havde lige forinden overvejet at forlade selskabet, men havde altså ikke fået det gjort.

Jeg opmuntrede hende med mit lyttende ansigt, og hendes øjne holdt mine fast, mens hun talte.

»Og der var mange klager over dette trafiklys, der var også en del snak om det på rådhuset.«

Jeg begyndte at lægge mærke til at min sidemand nu også lyttede. Det undrede mig, og jeg forestillede mig at det ikke ville vare længe, at historien ikke kunne fastholde hans opmærksomhed.

Han var en dominerende lytter, eller måske var det mig som især bemærkede hans tilstedeværelse, på trods af vores allerede forlængst ødelagte kommunikation. Det var sket under andre omstændigheder.

Men han lyttede, og jeg tænkte at det var kun fordi han intet bedre havde at tage sig til, og at han snart ville holde op med at lytte.

»Og de snakkede meget frem og tilbage oppe på rådhuset, om det trafiklys, og så en dag skulle der bygges en skole i nærheden, og nu havde de en masse gode ...«

Her afbrød han. »Hør nu her. Hvorfor gider du fortælle det, vi har jo hørt det hele før. Jeg ved udmærket godt hvad der nu skal ske, og jeg synes ikke der er nogen grund til at lytte til noget så velkendt, hvorfor dog fortsætte, når vi allerede ved hvad du vil sige? Jeg har for vane at afbryde, når ... «

Jeg afbrød ham nu så pludseligt, at det kom bag på os begge, »Ja, nogle gange behøver man ikke høre færdig, fordi man allerede ved hvad den anden vil sige, og..« og så opdagede jeg hvad jeg netop var ifærd med, og vi så på hinanden og udbrød i kor , »Ja, som nu for eksempel«, og vi grinede så meget at vi faldt bagover på vores stole, han og jeg, og nu hang vi med hovederne nedad som de eneste to under bordet, og jeg tænkte ikke et øjeblik på den tavse pige og historien, for jeg var grebet af vores morskab, af øjeblikkets vidunderlige intensitet.

Og vi hang over gulvet og talte videre om at høre historier vi allerede kendte, og jeg huskede også på at: »Der findes nogle stunder hvor jeg synes det kan være vidunderligt at høre noget velkendt, som eksempelvis, når jeg skal slappe helt af, som for eksempel...« og nu ville jeg sige »Godnathistorier«, men jeg sagde istedet, »nej, det tror jeg ikke du ville synes«, og jeg stoppede, fordi jeg et øjeblik huskede hvor forskellige vi var, han og jeg.

»Hvilket?« spurgte han, og var oprigtigt nysgerrig efter at høre hvad jeg mente, for dette var nyt for ham. Jeg havde hans opmærksomhed i meget lang tid, mens vi talte om, at der indimellem var ting vi ikke ville sige, fordi det kunne være for risikabelt at blive modtaget forkert, og jeg kunne se på hans ansigt at der var noget han ville sige, så jeg pressede ham mens vi lo til at sige mig, at han jo for eksempel havde glædet sig til at se mig.

Og så brød vi sammen af grin, for hans sprog kunne slet ikke formulere ordene, og den første gang han prøvede blev det til sort snak, men jeg kunne se på hans ansigt hvad han sagde, og så grinede vi, mens vi hang der med hovederne nedad, på stole, ved bordet hvor der var middag, og de fire tilbage fortalte hinanden historier vi var ligeglade med at høre.

AKADEMISK AFSKRIVNINGSANSTALT OG ANDRE STEDER

Jeg er netop blevet rask nok til at skrive igen. Jeg har været så syg og var så udmattet, at jeg tror udtrykket »som var jeg lige stået op af graven« passer her. Det var ellers artiklen, som gjorde mig syg, og det er kun med en god vens hjælp, den er blevet færdig. De følgende sider er svar på et spørgsmål, som blev stillet på en venlig og rolig måde. Jeg kunne gøre med det, næsten hvad jeg ville. »Vi tænkte på, om du ville skrive et par sider om, hvordan det er at være lyriker i dag, eller hvad du har lyst til«.

Det begyndte med, at jeg troede, jeg blev opfattet som det følsomme, næsten overfølsomme menneske, man ikke bør give en fast tidsfrist:

– Du kan aflevere et par sider i løbet af foråret eller forsommeren, sagde redaktøren af *Ildfisken*.

Min indvendige journalist udtalte:

– Lad os få en deadline her. Vi siger begyndelsen af maj måned. Men se at få fyret de linier af og lad være med at fedte med det. Hurtigere betyder ikke nødvendigvis dårligere, det giver bare mere rutine!

Jeg gav journalisten ret et stykke hen ad vejen. Men hun er så heldig, at hun altid har en fast opgave og en fast deadline.

For mig er det lidt anderledes. Det, jeg skriver, skal helst af sig selv give plads til det, jeg gerne vil sige, så umærkeligt, at jeg ikke engang opdager, hvad det var, før jeg har skrevet det.

Derfor er jeg tit nødt til at tilbageerobre mit skrivebord fra en del på hver deres måde målrettede stemmer.

Journalisten er en af dem. En dag sender hun poeten til frisøren, arrangerer hende i et stilfuldt sofasæt, det kan være råt og virkeligt, eller feminint poetisk, så trækker hun mikrofonen og kameraet frem og venter kun på, at poeten leverer varen. Jeg prøver at bibringe dem en fælles forståelse, prøver at forklare poeten, at hun ikke behøver føle sig fanget af den uerfarne journalist, hun kan sige, hvad hun har lyst til, og hun må gerne selv vælge kulisserne.

Men det er allerede for sent. Poeten er stukket af.

Den dag ringede jeg til en ven, der måske kunne hjælpe mig med at tale om artiklen. Da jeg lagde røret, var poeten kommet tilbage, men jeg opdagede også, at én af de for alvor kedelige karakterer var dukket frem: akademikerens!

Poeten lod sig først nysgerrigt fange ind, og akademikerens tog fat i hende, og fik med det samme hendes hår til at se ligegyldigt ud igen.

– Jeg ved godt, det er svært at være lyriker, sagde hun. Kunne du ikke lade mig analysere dine digte? Så dit livsprojekt bliver klart, hvor paradoksalt det end er, og hvor meget det end modsætter sig al teori at skrive. Dine digte er klare eksempler på en sanse-allegorisk metaforbrug, og du opnår derved at udtrykke dig på en, om jeg så må sige, feminin måde ...

– Poeten så bebrejdende på mig, hvem er det, du har inviteret indenfor? Og til akademikerens sagde hun: – Det kan du godt, ked endelig dine læsere til døde, men lad være med at blande mig ind i det. Så melder jeg mig hellere ind i Den Danske Folkekirke eller spejderbevægelsen.

Jeg forstod godt akademikerens, som blev lidt fornærmet. Det kan være, hun havde noget klogt at sige, og det behøvede slet ikke være så uvedkommende, som poeten gjorde det til, men der var ikke noget at gøre, poeten ville ikke være med til det. Det var rart, da de begge to gik hver deres vej og smækkede med dørene.

Jeg var alene igen.

Før jeg blev syg, kunne jeg finde på at skrive lange diskussioner ned med min farmor. Min farmor får mig til til at tænke på et citat af Virginia Woolf: »On the outskirts of every agony sits some observant fellow who points«. Det er min farmor, der peger. Derfor prøver jeg som regel at undgå hende, og før i tiden udtænkte jeg måder at slå hende ihjel på. Men den dag brugte jeg hende til at sige nogle vigtige ting. Inden jeg gjorde det, var jeg i tvivl om, hvorvidt det, jeg skrev, var vedkommende nok. Og jeg begyndte at finde på ærinder at gøre og breve at skrive, sådan at hvis det, jeg skrev, viste sig ikke at være godt nok, havde jeg alligevel udrettet noget den dag.

– Sådan må du ikke tænke, sagde min farmor. Det har jeg lige forklaret dig. Du er nødt til at tro på, at det, du skriver, holder. Ellers er det ikke godt nok. Hvis du ikke tror på det, så lad være med at skrive det! For dig er verden åben og den eneste måde, du kan spille tiden på, er ved at gøre ting, du tror, andre har bedt dig om. Hvis du tøver for længe, når du aldrig derhen, du gerne vil. Det fører til frembringelsen af det onde selv: dræbende kedsommelig kunst.

Ifølge min farmor måtte jeg under ingen omstændigheder være melankolsk. Jeg skulle nyde livet, hvert sekund af det. Min indre farmor var en totalitærstat, der slog hårdt ned på alle tegn på tvivl og ulykke. Og det blev nødvendigt at kuppe hende for ikke at hensygne i en evig, obligatorisk positiv tænkning.

Min farmor nåede at indføre én bemærkning til, inden jeg snigmyrdede hende:

»Der findes ting, det er en forbrydelse at skrive ned. F.eks. forsæt, attituder og intentioner. Ingen moraler, eller du bliver fanget i en fagtekst om, hvordan man opnår en tilstand af Zen. Så ligger du dér, stiv og bleg som en oblat i en hellig gral.«

Så meget om min indre farmor. Min egen kødelige farmor har aldrig givet så direkte ordrer. Det er en helt anden historie med hende. Det begyndte i første klasse, hvor hun spurgte mig, om jeg snart havde lært kvadratroden af tallet 2, og jeg ville ikke indrømme, at jeg ikke engang vidste, hvad hun talte om, men lod som om jeg ikke hørte hendes spørgsmål.

Da jeg blev 15, fik jeg et blindskriftkursus i hendes maskinskrivningsfirma med det utrolige navn »Akademisk Afskrivningsanstalt«. For virkelig at lære at skrive uden at se, fik man et stykke papir sat fast på skrivemaskinen, der dækkede hænderne og tastaturet. Jeg plejede at fjerne papiret, så snart min farmor var ude af døren, for det føltes akavet at sidde med, og jeg følte mig behandlet som en syg eller dum pige, eller én man ikke kunne stole på.

En dag kom min farmor uventet tilbage og så det udækkede tastatur. Hun sagde med det samme: – Nej, du må ikke kigge ned!

Eftersom jeg lige havde siddet og kigget ned på tastaturet, var der ingen grund til at prøve at skjule det eller blive fornærmet, men det blev jeg alligevel.

Jeg nægtede stædigt, at jeg havde kastet et blik ned.

– Jamen jeg så du kiggede! sagde min farmor, så lærer du det aldrig!

– Nej, jeg kiggede ikke, det var bare for lige at rette min håndstilling.

– Jo, du kiggede på dine hænder, og hvorfor har du taget papiret af? Det er meningen, det skal sidde på. Hvis du ikke gør dig umage, lærer du det aldrig, så er du for doven!

Jeg holdt op med at gå til blindskrift hos hende, inden jeg havde lært tallene. Selvom jeg vidste, jeg ikke burde tage det så tungt, nægtede jeg at rette mig efter hende. Jeg ville ikke finde mig i den form for ydmygelse. Hun kunne se direkte igennem mig og sagde ting, som fremkaldte min latente dårlige samvittighed.

Her ti år efter skriver jeg ret hurtigt på maskine, men min farmor har jeg aldrig forsonet mig med.

Derimod har jeg ikke talt med hende siden, og hvis jeg en sjælden gang ser hende på gaden, er det ikke altid jeg hilser.

Det behøvede ikke være sådan. Men det er samme kamp, jeg har haft med poeten. Én efter én sendte hun dem væk, der pegede på de ømme steder. Hun ville være heltinde i sin egen film.

I filmen sidder hun på en sten og venter. Hun hader at vente, det er slet ikke hendes natur. I begyndelsen er det ikke så let. Derfor retter hun sig ud og for at lade som om, hun ikke keder sig, begynder hun at hoppe op på og ned af stenen. Til sidst

beslutter hun sig for at gå videre. I samme øjeblik hun begynder at fortælle, dukker hendes ven op. Det er udmærket.

Nogle gange rækker et stikord til at udfolde en hel fortælling. Det er nok at sige *Fanny og Alexander, Ofelia, Hodja fra Pjort, Tusind og en nats eventyr* og *Bladerunner*.

Men der er nogle film, ingen af dem kender endnu. Så de samler sig sammen og vader gennem en masse ligegyldige og skadelige sandheder, og så når de til et område, hvor de er næsten usårlige.

Poeten rapporterer, at dér er digte lette som ekstra åndedrag, der umærkeligt fylder deres lunger med noget fremmed og derfor ligner det ufuldendte mirakel »din sæd i min skede«. Hun siger til vennen: – Du må tro på, der findes et bedre sted, ellers har du ikke fortjent mig her.

– Okay, svarer vennen, hvis det er betingelsen, så tror jeg, at jeg smutter.

Det tog hårdt på hende at blive forladt af sin ven, men det var ikke den eneste grund til, at hun gik hen og døde. Hun var for svær at gøre glad. Det var hende eller mig. Vi kunne ikke begge to overleve hendes kompromisløse stræben. Men jeg blev rask, da vennen kom tilbage og fortalte mig, at poeten er væk. Og det er en lettelse for mig at tro på, at poeten ikke genopstår.

LAZARON

Man kommer ind på et cafeteria ved tankstationen. Døren rasler bag en, mens regndråberne drypper hørbart fra den uldforede lærredsjakke ned på lineoleumsgulvet. Ved vinduesbordet sidder en flanør med sin chancerytterske, jukeboxen spiller Chris Rea og luften emmer af fordampende benzin.

»Lazaron,« tænker jeg. Er det så svært, at det skal fremkalde lammelser i mit stemmebånd, kugler af glasuld i min hals? Søvnløshed, når jeg i tankerne kan se hende spadserere på en ponys ben op til den futuristiske bardisk fra halvtredserne: irret zink, store afrundede hjørner; glasmontrer, kantede med forkromede aluminiumslister, fyldt med blege kager og smørrebrød, hvor luften har givet mayonnaisen en gullig farvetoning på spidserne formet af stjernen i tubens åbning.

»Kaffe,« siger jeg. Den tynde mand bag disken: lange, sorte hår nedslagne på hvide underarme.

»Elendigt vejr ... « Han nikker mod verden, den anden side glasset. Jeg ser ned i tegnebogen, søger lige penge.

»Ja.« Nu er hun væk. Jeg får kaffen og går ned til et af bordene. Koppen giver en smal lyd fra sig, uden klang, som den rammer formicaen lidt for hårdt, og cigaretten i min hånd ryger sig selv automatisk i samarbejde med munden og fra kroppen falder døde hudceller.

Det er skruet sammen: Kaffekoppen, halvt tømt med indtørrede spor af dråber ned langs siden; cigaretten, der langsomt brænder ned; og røgen som er grå, indtil den når op over bordlampens lyskegle, hvor den skifter til en blålig fylde. Lugten af regnvåde lam stiger fra jakken og blander sig med friture, kold cigaretrøg.

Uskrevne regler – vil det forklares? Himmels endeløse blå farve, når man flyver over skyerne i hendes øjne. Går ud til bilen. Der er ingen opklaring.

HALVVEJS

Da jeg var yngre, var der mange ting, jeg troede, aldrig skulle ske for mig. På arbejdet; pludselig en dag opdager jeg, at min filtercigaret har røget sig selv halvt op i askebægeret.

Om aftenen læser jeg – fascineres af formuleringer: »Hun bar en skygge mellem læberne.« Når jeg skal sove, tænker jeg ikke længere over de ting, jeg ikke får nået.

I daggryets drømme har jeg samleje med en skifting, en sammensmeltning af flydende kirurgisk stål og en fedtglinsende lever, der damper i den råkolde morgen, mens en nedslagen hest gennemrystes af dødskramper på stubbemarken. Hun er alle de piger jeg har kendt.

Nu vækker hun mig som en gammel ven i den lidt for tunge luft. Vi hilser høfligt godmorgen, før jeg går ud og urinerer støjende mod ren porcelæn.

Sætter vand over til kaffe og ser ud på naboens vindmølle, for at konstatere om jeg får modvind til arbejdet.

KORSETS TEGN

Hun slår korsets tegn for sig som en katolsk cykelrytter, før hun tager et hvæs af jointen. »Man kan aldrig være for sikker,« siger hun og blinker frækt på stranden. Corto Maltese tatoveret på skulderen og hud stram af saltvand, mens det sidste lys fra solen giver skyerne et purpurfarvet skær. På havnen spiser vi stegte blæksprutter og mændene vender sig når hendes spytklat flyver langt hen af molen.

Lyden af hendes glasklare nynnen vækker mig. På verandaen sidder hun i en gammel morgenkåbe med partituret bredt ud på knæene. Uden tøven kan hun trække den bærende melodi ud fra virakken af noder. Min cerut smager godt sammen med sort kaffe på tom mave. Hun tager den fra mig og sidder med den mellem tænderne, mens hun dirigerer sin strygerkvintet. »Ved du at man bruger cigaraske til at pudse maghonimøbler?« siger hun og smiler. Jeg går til bageren. Det er enkelt nu.

Fnug strømmer i træernes kroner,
det siger mig ingenting mere.
Lysstøv synker og træthed
bliver til rejser. Athen
lægger min dødsmaske ind
under ankler og støv. Den
hovedform har jeg
aldrig set før, opfindsomhed vokser
som frugt gennem hagen.
Det er lakrids, det smager af,
der er hænder rundt om min nakke,
de maler årringe frem. Langt herfra
vælter blæsten lupiner,
de vrikker gennem
det fremmede sprog. Luften
er stadig den samme efter alle de år.
Hyld afgiver krampagtigt sin duft,
et spor, der larmer vinteren imøde.
Is skruer, slår havet ned, knuses
over bundens bjerge. Det er
stadigvæk sommer, heste,
med barberede pletter, danser
efterlys ned. Lyst
lægges ud som metal i et landskab,
vi sier og roder og glider
sammen med liv.
Du skal lægge
et navn ind i mig, lille
pære, bugvæggen strammer et savn.

Lemminger fortæller
løgne om døden.
De trækker had,
gennem landet jeg synger. Angst
stikker grænsernes vogtere ned
og åbner et rum uden nogen.
Et sted med himlen
sølet af dyr. Fedtpukkel,
et tungt yver, lad mig mærke
åretegninger og varmt,
der løber. Hænder forbener,
de drysser kalk i søen
med tanke på lyset. Vandplanter
springer en hinde
og lægger de ufødte ud.

Jeg ved jeg blev
gennemrodet med pipetter af stål,
en krumning og små syner trukket frem.
Natsværmere,

fordrukne og pudrede, danser
mellem halsen og ruden. En radar
er lampen, der gløder med gnister
skrækkelige som den latter
vi besejrede trappeopgangen med.

Fingre
løb sammen med hjemkomst,
var blæk over væggen, orme vredet
ude af takt med en stilhed. Dér
var det mig du smurte neglene med,
mine læber noprede indeni. Dét
var et træk af vådt, klynger
af kraner, der forlangte nakken tilbage, en hvinen
der splittede mig ad.

Tro ikke der bliver
noget tilbage, huse der rejses herinde. Tagspær
stikker allerede som knogler
ud af min ryg.

Du er et djævlespil,
dit øje det smalleste sted.
Foran og bagved er åben og mørke,
er timer der gemmes.
Det snurrer om rebet, der slider
en skrift gennem blikket.
Du er en himmel i Cairo,
et mørke der aldrig
løber sammen med nakken.
Det keder
mig ikke længere at være
det optog, der tumler
gennem din ånde, sitrer
i dine lår.
Du er yngre nu,
du har fundet en årsdag,
et bryllup med blade,
der falder som natglimt. Du
tager alting med dig
og jeg tror du kan gemme
mig i forfald, give
mig hår og en mund
der ler, jeg er fremmed.

En vifte af gran piner nyfalden sne
med mærker der ligner
ar efter strå under foden.
Det er klart og stille, kogler
er lemmer på dyr, ranke før parring.
En dans af arrige fugle,
træer der skræmmes af blæsten.
De fejer og bruser, de vogter
mørket i dagen, hvor omrids af buske
stadigvæk ligner en jeg har kendt.
Én ganget ud af sig selv
i forkrøblede optog. Læhegn
jeg plukker af, timen der gemmes
i rim der ude. Giv mig
lidt tilbage, tænd
lyset og lad mig love
dig noget jeg ikke kan holde.

VOR HERRES SMÅ FLYVENDE KUSTODER

Det har regnet under gudstjenesten, så han hænger flaget til tørre over de tre bageste kirkebænke. Våd uld lugter. Imens samler kordegnen salmebøgerne sammen, der er altid nogle der ikke selv kan finde ud af at stille dem på plads.

I stilheden efter postludiet basker en sommerfugl mod vinduesglasset ude i sideskibet. En nældens takvinge. Man har under hele prædiken kunnet sidde og følge dens flugt under hvælvingerne med kalkmalerier. Når han i weekenden skruer op for varmen, sker det ikke sjældent at et og andet vinget insekt vækkes til live. Vor Herres små flyvende kustoder, kalder præsten dem. Organisten hader når de sætter sig på moderne. Hun kan blive helt hysterisk og ligefrem holde op med at spille midt i en salme. Det har været drøftet i menighedsrådet. Engang løb hun hvinende om bag orglet og gemte sig indtil kordegnen fik klasket en admiral med fluesmækkeren, der altid ligger parat i kassen med salmenumre.

Ude på trappetrinnet ønsker de hinanden god søndag. Præsten havde travlt og er allerede kørt. Det er holdt op med at regne. Blæsten splitter skyerne. Efter at have låst døren står han lidt og kigger ud over landskabet. Åen, der skærer sig ned gennem bakkerne. Det mønster markerne danner. Den blå skorsten fra fjemvarmeværket. Vindmøllerne. Limfjorden, hvor sønnen er ude at fiske efter skrubber.

FISKEN

Da Brun trykker på ringeklokken, lyder en kort pling-pling-udgave af Für Elise, og den blå knap arbejder sig langsomt ud af væggen igen. Han har lyst til at trykke igen, men lader være.

Martins mor står i døråbningen i en hvid morgenkåbe med cremefarvede striber. Stuen er fuld af gæster inde bag hende. Trods sin magerhed virker hun tung. Hendes hår er sat op på damevis med en knude i nakken. Hun smiler, peger først på hans hestehale og siden på sit eget baghoved. Han gengælder hendes smil, og hans øjne fanger den guldmalede metalring med den hvide plastikperle. Den sidder stramt på hendes lillefinger og fortæller, hvorfor de er samlet her i dag. Og den fortæller, hvorfor hendes mand ikke sidder inde i stuen bag hende.

Det er fem år siden, Olav tog Sigrid med sig, da han sejlede ud en tidlig morgen. Det skete tilfældigt. Han stod og tog støvler på og lyttede til farvandsudsigten, der lød monotont fra køkkenradioen. Pludselig stod hun søvndrukken i entreen og kiggede på ham. Han kiggede tilbage. Hun var ualmindelig høj af sin alder, og han genkendte Annas øjne, næse og kinder i hendes ansigt. Han spurgte, om hun ikke ville med. Lænede sig frem, talte med læberne mod hendes varme øre. Til hans overraskelse sagde hun ja, og han glædede sig over, at han nu skulle have hendes bløde bevægelser om sig hele formiddagen.

Vejret var godt, da de lagde fra kaj. De satte kursen mod den hemmelige fiskeplads, der var gået i arv i generationer. Området var nøje afmærket på søkortet, men han kunne finde vej med bind for øjnene. Stedet lå ude på åbent hav, og der var ikke nogen indlysende forklaring på, hvorfor fiskerne gjorde vandet spillevende netop dér. Ingen vidste, om en stor fiskebestand levede og yngede på stedet, eller om pladsen var et trafikknudepunkt, hvor vandrende stimer krydsede hinanden.

Da Olav og Sigrid nærmede sig deres bestemmelsessted, placerede han hende ved et cigaretbrændt masonitbord i forstavnen. Her satte hun sig til rette med sin påklæd-

ningsdukke. Hun skiftevis legede med dukken, drak mælk af et lille papkarton og kiggede ud over vandet gennem hans lommekikkert, som hun havde fået lov at have i en rem om halsen.

Olav befandt sig midt på skibet i agterstavnen, i færd med at trække garn ind. Hans hænder dryppede af vand. Nettet bugnede af fisk. Han smilede, mens han lod ansigtet varme af solen, der begyndte at få magt. Han stoppede, før han var kommet rigtigt i gang, gik ned mod agterstavnen for at hente Sigrid. Hun skulle se fiskene, efterhånden som de kom op. Hun sad med samlede ben og talte opdragende til sin dukke med løftet pegefinger. De små velskabte fødder var trådt ud af sandalerne. Synet ramte en syg samvittighed, der omgående blev skubbet til side af en indre bølge af varmt blod, og det løb af sporet for ham.

Vandet lå omkring skibet som en let gungrende metalplade. Motoren var slukket og der herskede fuldstændig stilhed. Lydløsheden oplevede han som en kollaps, og han var tom i hovedet. Sigrid sad rank på en skammel og græd tavst med åben mund. Hun behøvede trøst og hjælp fra en voksen. Olav var den eneste ombord. Han stod fremme i båden og inspicerede trawlet, der lå som en rodet masse af tangvækster, muslingeskaller, sand- og stenklumper og ubestemmelige træstykker fra havbunden. Uroen forsvandt med arbejdet. Det syge fandtes ikke mere; han skulle lige til at fløjte, da hans opmærksomhed pludselig indfangede en lav, irriteret summen. Han fik øje på en spyflue, der åbenbart havde fulgt med kutteren med ud på vandet. Nu flaksede den i små cirkler tæt ved rælingen, som om den ikke kunne finde ombord igen. Flere gange var den lige ved at sætte sig på vandet, og hver gang gik de mange ben som trommestikker og slog den fuldendte vandflade i stykker. Dette skulle Sigrid se; han gik det korte stykke ned til hendes plads ved bordet. Men hun var der ikke. Han gik en runde. Og endnu en. Så indbildte han sig, at hun nok lavede sjov med ham. Han tog sig til brystlommen og fiskede en Grøn Cecil frem, stoppede den ind i munden uden at tænde. Han listede hen til styrehuset, tog fat om karmen, svang sig frem i døråbningen og råbte et lavmælt: Bøøøh!

En tom ølflaske, en elektrisk hårtørre og et uåbnet cigaretkarton lå på det smalle bræt mellem roret og vinduet, men ellers var der tomt derinde. Så kom chokket. Han indså, at hun ikke var ombord længere. Men det var ikke muligt. Han havde ikke hørt hende falde i vandet, havde ikke hørt hende skrigе, havde ikke hørt hende gå. Det var sådan han udtrykte det, da han skulle forklare politiet og Anna, hvad der var sket: Han havde ikke hørt hende gå.

Han gennemsøgte båden endnu engang, tjekkede det lille lastrum i midtskibet, kiggede bag fiskekasser, fremspring og bøger. Det eneste tegn på, at hun havde været med ombord, var cigaræsken af tyndt træ. Den var skubbet ind under bordet, hun havde siddet ved. Inde i fandt han påklædningsdukken, der var påsat det meste af sit papirstøj. De små ombuk kunne knap nå om. Dukken holdt sine arme stift ud til siderne.

Han satte sig ned og ventede på at noget skulle ske, at noget skulle vise sig, men der var helt stille. Ikke en lyd. Vandet lå som en udspændt membran omkring ham, og han gøs ved tanken om, hvad der skete nedenunder, et sted i nærheden. Sigrid glider langsomt mod bunden, stadigvæk med ilt i blodet og måske et vågent hoved der eksploderer af skræk i mørket.

Han tog sig sammen, rejste sig og startede kutterens motor, duk-duk-duk. Mens det gik indad ventede han hvert øjeblik, at hun skulle kravle frem fra sit skjul; men hun kom ikke. Han følte angsten for Annas reaktion bryde igennem. Men bag ved pressede en ny følelse sig frem: Han var befriet. Nu forsvandt hans hemmelighed ned i dybet med Sigrid.

Kort efter den tomme kiste blev begravet, fik Olav arbejde på en olieplatform og forsvandt helt ud i periferien af familiens liv. Sank ind i sig selv. Ingen kunne genkende billedet af den opstemte tryllekunstner, der under stort bifald trak mønter og vatbolde ud af næse og ører på Bent Burg, da han medvirkede i Lykehjulet.

Cirka en gang om måneden besøgte han den ældste søn, Martin; tog ham med til McDonalds i Holbæk, hvor han åndsfraværende lod bordet af fedtet papir og frigolitaffald vokse foran dem, mens de så Sigrid under ti meter koldt vand, sekundet før hun åbner munden, snapper efter luft og suger vand ind. Olav græder, og Martin græder, men de gør det ubemærket hver for sig.

Anna mistænke aldrig noget, men havde hun hørt – eller om igen – havde hun turde omsætte de ord til billeder, som hun svagt opfangede, når Sigrid hviskede med sine påklædningsdukker i mørket sent om aftenen, ville hun have vidst besked.

Ringene. Dagen før Sigrid druknede, havde hun været med Anne i SuperBrugsen i Havnebyen. Ved indgangen fik hun en krone til en lykke-automat fuld af plastikbolde med hemmelige smågaver. Hun lagde mønten i hullet og drejede håndtaget en halv omgang. Automaten spyttede en grøn bold ud i en lille skål, og inde i lå ringen. Da de skulle ud af forretningen, fik hun lov at prøve en gang til. Denne gang var bolden blå, men ringen var den samme. Anna skulle lige til at tage pungen

frem og få fat i endnu en mønt, men Sigrid rystede på hovedet og rakte næsten højtideligt den ene ring op mod hende.

Lige siden Sigrids død har Anna båret plastikringen, og hvert år – på hendes dødsdag – samler hun nogle få mennesker omkring sig.

Med en bevægelse af hovedet gør Anna signal til, at Brun kan gå ind. Han tager jakken af og stryger forbi hende ind i den lysfattede gang. Hans bare arm snitter hendes små spidse bryster bag det tynde stof, og i et kort nu svarer de med at presse sig mod ham. Sigrids død knækkede Anna, men hun er stadig i live. Og Brun holder sig parat.

Han hilser drenget, da han kommer ind i stuen: Nikker hastigt med hovedet, flakser lidt med hånden ved siden af ansigtet og siger »Halojsa!«. I det rum han træder ind i står et stort spisebord, der i dagens anledning er skubbet ud fra væggen. Ved den ene langside sidder Annas ældste datter, Tove, og hendes mand Torben. Hans røde motorcykelhandsker ligger ved siden af den ventende tallerken, hvor der allerede ligger to skiver rugbrød. På den anden langside sidder Annas storesøster Vivian og hendes nye ven, som Brun endnu ikke kender navnet på. Forenden af bordet er der dækket til datterens baby, der i øjeblikket kravler rundt ude på græsset uden opsyn. De hilser alle sammen på Brun, og der er ingen, der rigtig undrer sig over, at han er inviteret. Martin studerer i USA, og i hans fravær er Brun som Martins bedste ven den nærmeste til at tage hans plads som surrogatslægtning.

Han skal netop til at sætte sig, da øjnene fanger de to store fade med stegte ål; han forstår nu, hvorfor kvalmen skyllede gennem ham, da han kom ind i stuen. Han kan spise alle varianter af fisk, bare ikke ål. Fra nu af trækker han kun vejret gennem munden.

Da han var otte-ni år og fik lov til at gå ned på havnen alene, var det ålene, der tiltrak hans opmærksomhed. Han kunne sidde i timevis og iagttage de sorte slanger, der svømmede rundt i nedsænkede trækkasser i havnebassinet. Han tog mod til sig og begyndte at stikke en hånd ned blandt de lange fisk. Han følte, hvordan de muskelstærke kroppe smøg forbi håndled og fingre, og hvordan mundene gubbe-

de mod huden.

En dag løftede han en ål op. Han satte sig i græsset og studerede dyret. Fisken gled fra ham som et levende S, snoede sig på få sekunder gennem det fugtige græs og forsvandt ned i vandet. Den begivenhed blev startskuddet til en leg, der snart tog overhånd. For hver dag slap han en ål fri et lille stykke længere oppe på land. Han forstod ikke, hvordan de bar sig ad. Han nåede helt op til vejen, og han var sikker på, at dyret hverken kunne lugte, høre eller se vandet. Forbindelsen mellem fisken og det våde element var afbrudt. Men så snart den landede i græsset, begav den sig uden tøven på vej i den rigtige retning. Til sidst stod den endelige prøve. Han udså sig en tyk satan på mere end en meter. Fisken gjorde mærkelig nok ikke noget videre modstand, og det lykkedes ham at bugserer den over vejen og et stykke op ad skrånten. Pludselig gjorde den en voldsom bevægelse som af en kropsløs arm, der slår fra sig, og han tabte dyret. Han løb tilbage og ventede spændt ved vejen. Der gik et par sekunder. Tre til, og så så han til sin store fryd, at den blæksorte ål kom pilende ud af ugræsset, kæmpede sig over den bløde asfalt, fortsatte gennem det lille stykke rabat og forsvandt ned i vandet med et beskedent skvulp.

Næste formiddag, da han sad og rodede i de nedsænkede fiskekasser, og han netop havde udset sig en ordentlig krabat, dukkede en mand op, der havde fået sit navn efter sin opbragte fiskekutter, og som lige siden havde vokset så meget i omfang, at han lignede et levende kameratræk. Solvej stod i sin blå kansas-overall og iagttog ham. Brun var overbevist om, at nu vankede der ballade. Men det gik helt anderledes, og Brun var helt uforberedt på det, der kom. Den fede mand satte sig ned på hug, tog ålen fra ham med sine tykke fingre og fjernede noget af det grå slim, der løb langs siden, med en trænet onanibevægelse. Med spidsen af en stor fiskekniv, hvor kraftige riller bølgede på oversiden af bladet, pegede han på de steder i nakken, hvor dyret var overgroet med noget der lignede mat sølvglitter, små oxiderede metalstykker.

– Fiskelus, sagde Solvej med pustelyde. Hans kraftige ånde slog Brun ind i ansigt og inde under tøjet, inde under huden mærkede han, hvordan lange levende ål svømmede omkring.

△

Nu sidder Brun og kigger på de sprøde og fede ålestykker, der bevæger sig langsomt hen imod ham. Fadet vandrer fra gæst til gæst, og da det når frem, tager han to små stykker; føler ikke, han kan være andet bekendt. Han kigger misundeligt ned for bordenden, hvor en tallerken kold makaroni med tomatsovs står og venter på baby-

en, som ligger og ruller rundt ude på græsset med en tvebakke i hver hånd.

Tove og manden, som Brun nu ved hedder Georg Nylander, sidder i ens strik-
ketøjer og meget røde ansigter. (Om lidt, når Georg Nylander ser sit snit til det, tæn-
der han for Eurosport for at se sin ishockey).

Tove spørger Brun, om han hører noget fra Martin. I et forsøg på at være fami-
liær bruger hun hans kælenavn: »Den lille kemiker«.

– Ikke under en e-mail om dagen.

Ålekødet bevæger sig inde bag hans læber. Vokser og vokser som den irritation,
der bliver vakt, når tankerne strejfer Martin og deres elektroniske korrespondance.
Han modtager aldrig nogle rigtige breve. Kun vittigheder, nyheder og musikanmel-
delser klippet ud af Internettets mange hjemmesider. Alt sammen holdt sammen af
en åbningshilsen, der rammer Martins samlede bekendtskabskreds. Et tryk på en
knap og mailen formerer sig og løber i flere eksemplarer over Atlanten. I går aftes
åbnede Brun, omtrent samtidig som et dusin andre rundt omkring i landet, en mail,
der begyndte: »Hello members of Losers Anonymous«. Idiot. Og så har han brugt et
halvt år af sit liv på at bevise, at tomaten ikke er en grøntsag men et bær. Men alt det
var lige meget. Forbindelsen til Martin, der er blevet stadig tyndere og tyndere, giver
ham en anledning til at se Anna, og da han kom i dag, havde Anna smilet til ham
som for at fortælle, at hun stadig vidste hun var køn. Det er hun ikke.

Hun sidder lige over for ham under fire buketter af tørrede blomster, der hæn-
ger på væggen. Ansigtet: Mørkt og lukket. Huden er solbrændt og sidder stramt over
kindbenene. Gennem det tynde kjolestof aner han de lange og mørkerøde brystvor-
ter og det mørkebrune område de sidder på. Til trods for det voldsomme ubehag,
smagen af ål giver ham, fornemmer han hendes tynde skelethænder om sin pik.

Han ved, han har lovet at aflevere Martins Puch-Maxi om mindre end fem minut-
ter. Inden ti: det var en klokkeklar aftale. Han drejer på gashåndtaget, strammer gre-
bet om styret på sin passagerløse cykel, der ruller med ved siden af. På vej gennem
Ebbeløkkes smalle hovedgade, slår cyklens forhjul et slag. I stedet for omgående at
give slip, forsøger han at få endnu bedre fat og faldet er en kendsgerning. Han
rutscher hen ad asfalten; foran ham begiver cyklen og knallerten sig i hver sin ret-
ning. Før han overhovedet er i stand til at rejse sig op, fornemmer han, hvordan
mørke ansigter popper op i den små, skæve vinduer langs vejen. De gamle flokkes
bag ruderne for at se. Ingen kommer ud. Han kommer på benene. For syns skyld
børster han bukserne af. Går hen og samler knallerten op og lader som om han inspi-

cerer den. Motoren hænger en anelse skævt under stellet og kablet på den højre håndbremse og gashåndtaget dingler løst. Den brændende, svidende smerte langs højre lår bider han i sig. Han låser omhyggeligt cyklen, stiller den op af en telefonpæl og trækker knallerten ud af de gamle menneskers synsfelt, mens han næsten fysisk kan mærke, hvordan de hopper og strækker sig for at få det sidste med. Først da han kommer forbi byskiltet, kigger han ned og ser sine optrevlede bukser og de blodfriske hudafskrabbninger.

Der er først ingen, der åbner, når han ringer på. Han begynder at græde rigtig og skælde ud. Pludselig åbner Anna døren. Da hun ser, hvordan det er fat med ham, skynder hun sig at få ham indenfor. Hun beder ham om at sætte sig ind på sengen i soveværelset, henter en sodavandsis i fryseren og forbindingskassen i bilens bagrude. Da hun kommer tilbage, giver hun ham isen i hånden, knapper hans bukser op og tager dem forsigtigt af. Hun gør det professionelt som en mor eller en sygeplejerske. Hun begynder at duppe siden af låret med en lille klump jodmættet vat. Pludselig lægger hun mærke til, hvordan Brun kigger forlegent væk, at huden er meget varm og dirrer under hendes fingre. Hun får øje på pikken, der har rejst sig inde bag underbukserne. Vatstykket lægger hun på natbordet med en langsom bevægelse. Tøver et øjeblik. Så sker det ufattelige og umulige. Hun sætter et sæt tommel- og pegefinger på hver side af underbukserne, og uden at han er klar over, at der var udgået signaler fra hjernen, løfter han sig en anelse op fra sengen, hun hiver i stoffet og pikken springer frem som en lille fjeder. Hun kigger på hans køn og den lille kvast af mørke pubeshår, der vokser ovenover. Hun tager lidt for hårdt fat om pikken, og mens hun kigger på ham og spørger ham ud om ulykken, begynder hun at kærtegne ham mekanisk, og hver gang han får samlet sig sammen til at sige noget, snakker hun videre hen over hans svar, som om hendes tale, sætter det, der sker, i parentes, og da emnet er udtømt slår hun over i en monolog om planeten Mars, der i virkeligheden slet ikke er så massiv, som man skulle tro, men gennemhullet af et net af hemmelige gange, gravet af intelligente væsener fra det ydre rum. Brun følger ikke længere med i det hun siger, men stemmen bliver ved og ved, dulmende, beroligende, og værelset fyldes langsomt af den energi, der udgår fra pikken. Den sitrer som et lille batteri. Han kommer, da hun øger tempoet med højrehånden og samtidig lukker sin venstre hånd om pungen og klemmer let til. Hun snakker stadig væk med sig selv, som om hun er let bedøvet, mens hun tørrer sine senede hænder af i et viskestykke.

– Nu er det vist klart, siger hun.

– Jeg skal nok snakke med Martin om det, der er sket, føjer hun til, og refererer til hans ulykke.

Nu bagefter forekom den formiddags begivenheder ham absurde indtil det latterlige, næsten som om det var opdigtet og aldrig havde fundet sted. Men der sidder

stadig en fornemmelse i kroppen fra det øjeblik hendes fingre tog fat om pikken.

Der dufter af græs og kogødning ind gennem den åbne havedør. Babyen er på vej ind på sine fede ben, og moren løber ham i møde for at tørre hans fødder af med håndfladen. Ungen har den slags hvidblonde hår og formløse, larveagtige ansigt, som kun ses hos børn.

Brun vender et lille stykke ål i munden, der blander sig med spyt og glider ned i halsen. Han ved med sikkerhed, at han lige om lidt må gå ud på toilettet og få det ud, men før han når at rejse sig, giver Anna et voldsomt vræl fra sig ude i køkkenet. De kigger alle desorienteret på hinanden. Lyden ændrer karakter og vælder nu ind i stuen som en syg, hæslig sirene, der skiftevis stiger og falder. AEEE aee AEE aee AEE. Brun er den første, der rejser sig, og mærkeligt nok tænker han i dette øjeblik ikke på, hvad der har forvoldt denne uhyggelige lyd, men kun på at få den til at holde op så hurtigt som muligt. Bag ham følger det øvrige selskab trop. Måske med undtagelse af barnet, der ruller omkring på det langhårede gulvtæppe som et stort, stykke levende kravl, der har forvildet sig ind i stuen. Fremme i køkkendøren ser han den fede ål, der ligger opskåret på spækbrættet. Anna står med hovedet bagover, skubber læberne frem i smerte og skriger og skriger op i loftet, mens hun holder hænderne for ørene. Inde i vanddyret, inde i en åbnet, sæklignende klump ser han ringen med den hvide plastikperle. Brun tror i brøkdele af et sekund, at hendes uerstattelige smykke er gået i stykker, men i næste nu kryber en makaber kulde igenem ham: Det er ikke hendes ring. Den sidder stadig på hendes lillefinger. Ringen i ålen ser mat og underligt oxideret ud, som om den har ligget i vand. Og perlen synes at være vokset sammen med vævet i mavesækken. Bag ham er der tavshed et øjeblik, ikke en muskel rører sig. Udenfor hænger Walt Disneyagtige candyfloss-skyer ubevægelige på himlen.

SENSATIONER

PUNKTET

Jeg råbte: Hej skatter! Og jeg styrtede ned ad trappen, som blev ved med at udvide sig. Jeg kunne ikke andet end at fortsætte ind i det uendelige, og jeg vidste, at jeg var kommet til et punkt, hvor jeg ikke kunne vende om.

OCEAN

FOS og jeg kørte ud efter planter, vi hentede en sønderjysk rapper, vi kyssede med hver vores pige under stjernerne, vi stod på en synkende bil i en komedie.

Tal R kom gående sammen med en pige, hvis hoved var en diskospejlkugle, hun havde langt lyst hår og smilede, mens hun drejede sit glimtende ansigt i et ocean.

KONCENTRATION

Jeg sad og læste, men kunne ikke koncentrere mig, så jeg begyndte at sjippe og nåede til tusind, og jeg tog telefonen og nåede en time, jeg drak kaffe og nåede en liter, jeg kiggede i blade og tegnede på hud, jeg fandt kanalanlæg på Mars, ja hele have, jeg så hemmelige informationer på en hemmelig database, jeg sad og læste, men kunne ikke koncentrere mig, jeg styrtede rundt i mine tanker, der ingen ende ville tage, uendelige veje tog uendelige former, og jeg kunne stadig ikke koncentrere mig.

EN DÅRLIG SKOV

Det er en dårlig skov. Der er ikke nogen egnede genstande, kun insekter så store som fly. Jeg ryster af skræk, og kæderne rasler, og den hat, jeg tager på, er hård som metal, og mit spyd vejer en evighed.

SCENEN

De byggede scenen op, siden spillede de. En mand kom op af en lagkage. En kendt filmskuespiller blev forelsket i mig. Jeg var millionær. Jeg blev selv til kvinde. Jeg måtte flygte fra by til by, fra etage til etage, fra orkester til grav.

TANKERNE SUSER SOM VAND

Fjernsynet er tændt hele dagen, dioderne lyser mørket igennem. Hver genstand venter på forbindelse og hver tanke på syntese, men dagen er spredt, tankerne suser som vand, de kastes i ansigtet den her morgen, hvor jeg skal op, hvor jeg simpelthen ikke kan blive liggende.

GENLYD

Tal R, FOS og jeg danser nøgne rundt med masker på. Vi danser og danser, fordi vi skal fotografere os selv; og jeg går hjem med sved på panden en sen aften, stiller cyklen og ser en edderkop tage flugten mod muren, hvor den kryber sammen; skridtet giver genlyd i opgangen.

Er det FOS og Tal R, som spiller bordtennis med store bats af vådt ler. Sandsynligvis var det deres skridt på vej mod min dør, jeg hørte. Jeg blev nervøs, satte mig i min sofa, trak telefonstikket ud og blokerede hver dør.

Da jeg var i sikkerhed, blev jeg rolig. Jeg grinede lidt af mig selv. Hvorfor tro at de var efter mig? Ha, ha, bare på grund af et blodspor og tre skolopenderben.

Jeg kiggede ud af mit vindue og så min genbo tage tøjet af. Hun havde en smuk fedme, der ikke faldt ud af hende, men samlede sig om hendes krop og gav den fylde. Jeg satte mig og læste en novelle og faldt derefter i en dyb søvn.

DAGSORDEN

Det var umuligt at nå, og vi kunne ikke enes, så punktet blev flyttet til næste dagsorden.

I SAMFUNDETS VOLD

Jeg har fået støtte fra det offentlige gennem bistand, gennem SU, gennem revalidering, gennem skoler, børnehaver, børnehjem, fritidshjem, sportsklubber, støtte til sportshaller, som jeg har spillet i, støtte til uddannelse.

Det danske samfund har haft en stor andel i skabelsen af mig. Jeg er i systemets vold.

Og de får i mig som en syg mor, og jeg giver mig. Og en dag vil jeg betale det tilbage, jeg har fået. Og hvad har jeg at takke dem for, endnu en dag i dette system, som jeg er skabt til?

Af og til tager jeg fri, tænker ikke mere, lader slægtning efter slægtning passere, lader min ringe fantasi få frie tøjler. Jeg tænker, at jeg bor i den urskov, som jeg længtes efter, da jeg var barn, og jeg mærker min knivs stål vibrere i mine hungrende hænder.

Men hvor kniven ligger, er min hånd skåret op, og i min hjerne er der indopereret et skema. Det siger ubønhørligt: stå op eller dø, ikke for at leve, men for ikke at gå i stå.

BRYSTER

Hendes bryster hang som to punkter på kjolens kant, alt andet var dækket af et tyndt stof, hendes kød var ikke-eksisterende. Hun var faktisk allerede blevet film. Hendes kønsdele var blottet for sex. Alle håb måtte skæres ud i blødt metal, og arme laves i ler.

NYHEDEN

Tal R. gik hele vejen for at fortælle om den store nyhed, vejen var længere end beregnet, og han var overrasket over, at hans ben blev til stof, og at skyerne vendte hoveder ud af deres indre, og især var han overrasket over det store lysglimt.

BRYSTERNE

Udefra var der ikke meget at se, men da jeg knappede hendes kjole op, sprang brysterne ud af hende. De så ud som om, de stedse voksede sig større, indtil hun knappede sin kjole, så de derfor igen måtte forsvinde ind i hendes krop.

MONSTER

Når du ser monsteret med de syv hoveder og tolv øjne, vil du se det svøbt ind i et blåt skær af lysagtigt stof. Frygt ikke, men gå roligt henimod det og vid, at det er et produkt af dine egne forestillinger. Du vil da med roligt sind kunne betræde en hvilken som helst landmine, uden at landkortene forsvinder, og din videre færd vil foregå på attrapper af hårdt træ og tilpasset stål.

Dine fjender har givet dig smerte, og din hævn har ingen modtagere, og kun enkelte forhenværende prinsesser vil komme og banke på din hårde hud og smage dine fantomsmerter, og du ville kende din egen hjælpeløshed. Og du vil ikke vide, hvor du skal gå hen på dine ben som vil være en del af din krop, omend materialet har forandret sig.

BOGHANDEL

Jeg stod begærligt i boghandlen i dag og bladrede i bøger. Jeg har altid gerne villet vide alt, eller i hvert fald indprente mig glimt af den store viden. Skriften er et godt sted at begynde, så godt som den er sat i system. Rum åbnes efter rum. Tiden skifter retning eller breder sig i viden, fakta, ligegyldighed, fortællinger, som indeholder rum, som foregår i tid, som samler sig eller overhovedet ikke eksisterer. Samme fornemmelse får jeg, hver gang jeg ubestemt, viljeløs og tidsfordrivende går ind i en boghandel. Bøgerne er her, der er mulighed for at handle. Men selv om jeg handler, er handelen uforløst. Jeg står stadig stille, kun tilføjet minimale ændringer.

RUMMET

Vi skriver rummet ned på papiret, der derved bliver rumligt. Bogstaverne viser os umærkeligt rummet, som vi bor i det. Rummet besidder en række genstande. Rummet besidder os og definerer os. Rummet har en dimensionalitet. Rummet har en form for linie, der danner strukturer, som kunne være en form for musik.

Du trækker det efter dig og kalder det historie. Vi sidder om aftenen og læser i det, og skriver det ned på papiret. Vi drikker kaffe, mens vi skriver og foldes sammen i en sofa, i en konvolut og sendes ud, klippet op, og med hilsner og gåder hænger vi os på væggen og falder til ro.

Vi er papiret, vi sidder i rummet.

NOTER FRA EN MODERNE NAR

tøbrud:

1. et pludseligt tøvejr hvor is og sne smelter hurtigt
2. forbedring af et forhold efter en periode med fjendtlighed, undertrykkelse el. tilbagegang

– *Politikens Store Nye Nudansk Ordbog '96*

Det var mørk nat, så mørkt det nu kan blive i et industrikvarter med alle dets lysende skilte, lamper og projektører. Gaderne lå øde hen og kulden slog op fra asfalten, en fugtig menneskefjendsk kulde der gik gennem marv og ben og fik mig til at tænke, at mere trist kunne det ikke blive.

Jeg skridtede rask til og nåede gitterlågen, blot for at opdage at den stadig var låst. Jeg gjorde lidt spektakel for at hidkalde nattevagten: – HJÆLP, hylede jeg og kastede mig mod lågen, – ring efter politiet i en fart!

Nattevagten kom farende rundt om hjørnet, men så snart det gik op for ham at det bare var mig der larmede løs, satte han farten ned til et mere adstadigt tempo.

– Hvorfor hyler du op på den måde, menneske? spurgte han mens han drejede nøglen i låsen, – Er du ude på at give en anden én hjerteslag?... Du er ellers tidligt på færde i dag.

Jeg nikkede.

Jeg var altid tidligt på færde dengang. Ikke et øjeblik fred havde jeg for tankerne der kværnede i mit hoved, de drev mig ud ad sengen og afsted ud ad døren, endnu før vækkeuret havde ringet.

Jeg gik ind i lagerhallen, tændte lysstofrørene i loftet og kontrollerede termometret. Det frøs seks grader, ude og inde, det havde været værre, men det havde på den anden side også været bedre.

Det var en stor hal, henved halvfjerds gange hundrede meter vil jeg tro, med umanerlig højt til loftet. Tag og vægge var af bølgeblik, monteret på et svært stålskelet, og hele den ene bagvæg var dækket af høje pallereoler. Gulvet var ujævnt belagt med små betonfliser, der sine steder godt kunne give indtryk af at være blevet spredt med en skovl direkte på den frosne jord.

Jeg tændte for radioen og gav mig i lag med arbejdet, arbejdede hårdt, til sveden begyndte at hagle af mig, så jeg måtte stoppe og tage jakken af. Svedplamagerne føltes iskolde når skjorten lagde sig ind mod ryggen eller brystet.

Her er hvad jeg tænkte, i samme øjeblik jeg lagde arbejdet fra mig: – Alt er komplet meningsløst og ligegyldigt, det har altid været sådan, og vil blive ved med at være sådan.

Da jeg var yngre havde jeg naturligvis gjort de obligatoriske forsøg på at belyse problemet nøjere, jeg havde trukket det frem for at undersøge det fra forskellige sider, havde pirket og pillet i det, først udelukkende ved egen kraft og siden ved hjælp af filosofien, psykologien og litteraturen.

Jeg var færdig med de hundekunster nu, den sidste illusion var faldet fra, nu arbejdede jeg og gav den som en stor nar i stedet for at beskæftige mig yderligere med det ... Hvad var der måske også at beskæftige sig med?

Jeg gik på et lager og pakkede ting og sager. Det var mit job. I dag var det for eksempel shampo det handlede om, jeg tog flaskerne op af deres papkasser, satte strekkoder på og pakkede dem ned igen, således at kassernes indhold blev blandet i et ganske bestemt forhold: – Så og så mange med kokos, så og så mange med nektar og så videre.

I går havde jeg pakket noget andet, og i morgen ville jeg sandsynligvis pakke noget helt fjerde, jeg spekulerede aldrig videre over det, ikke længere i hvert fald, det kunne alt sammen komme ud på et.

Der var måske nok nogen der ville hælde til den anskuelse, at det ikke var noget særlig godt job, fortrinsvis dem der stadig havde en rest indbildningskraft i behold, og derfor med fuldt overlæg kunne hævde at det gjorde en forskel om man beskæftigede sig med dette eller hint, det ene eller andet sted, og hvem man var i selskab med, mens man gjorde det.

Dem om det, jeg vidste nok hvordan tingene i virkeligheden forholdt sig, at det ikke gjorde den ringeste forskel. Det var sådanne tanker jeg syslede med, da Mogens mødte ind som den næste.

– Du er tidligt på færde, sagde han og hængte sin frakke over en stoleryg.

Jeg nikkede.

Jeg var altid tidligt på færde.

Mogens gik rundt om pallerne med shampo, mens han iførte sig sin medbragte lyseblå kittel. Han var sidst i trediverne, lidt kvabset at se til, med rindende øjne og en hårgrænse på hastigt tilbagetog. Hans hud var gusten og glansløs i det hårde hvide lys fra lysstofrørene i loftet. Han lavede en løs optælling og nikkede hen for sig. Der stak et par kuglepenne og en hobbykniv op af hans brystlomme.

Det var Mogens der organiserede tingene. Han udtænkte forskellige systemer, alt efter hvilke varer vi havde med at gøre, således at vi kunne få arbejdet fra hånden i

en rasende fart. Der var aldrig nogen der havde bedt ham om det, det var bare noget han var begyndt at gøre en dag, og siden havde det altså hængt ved.

Nu skruede han en tand op for radioen og gav sig til at bladere i ringbindet med ordresedler. I mellemtiden begyndte de andre så småt at møde ind. De fleste af de andre faste var indvandrere, men på de travle dage mødte i reglen også en lille håndfuld løsarbejdere ind som forstærkning, studerende, arbejdsløse og andet godtfolk. Således også i dag. I dag ville åbenbart blive travl.

Da Mogens var færdig med ordresedlerne, fik han samling på tropperne og gik i gang med at instruere os efter et af sine sædvanlige samlebandsprincipper. Ingen af de andre brød sig synderligt om Mogens og hans systemer. De brød sig hverken om at få at vide hvordan de skulle gøre tingene, eller om det forcerede tempo. Jo hurtigere vi fik arbejdet fra hånden, des mere arbejde ventede den næste dag. Mogens var ligeglad. Det var jeg i og for sig også. Dette var måske i virkeligheden den eneste årsag til at jeg havde hans fortrolighed. Han drømte om at drive det vidt, gjorde Mogens, og indimellem indviende han mig i disse sine inderste længsler.

– Det her er bare begyndelsen, betroede han mig en dag.

– Jeg har haft chefen i telefonen, og han har lovet at undersøge mulighederne for advancement ... I virkeligheden hører jeg ikke til her, jeg er organisator forstår du, det er de store linier der interesserer mig ... De overordnede principper, så at sige.

Det var en amerikaner der drev firmaet. Han havde ikke den ringeste interesse i store linier og overordnede principper, så længe arbejdet blot kom fra hånden. En dag kom han anstigende for ved selvsyn at konstatere, hvordan tingene artede sig. Han virkede ovenud begejstret:

– Well done, boys, sagde han, – well done ... – Now, you just keep that good work up, sagde han så, og så stak han os ellers en flaske shampo hver, en af dem der var gået hul på under transporten.

Da han stod for at skulle ud ad døren igen, havde Mogens trukket ham til side. De havde talt afdæmpet og alvorligt sammen en rum tid, før de havde slået på næven til afsked, og amerikaneren var forsvundet i retning af lufthavnen igen.

For mit eget vedkommende syntes jeg at Mogens var lidt af en nar. Det var jeg sådan set også, så det var ikke det der skilte os ad. Hvad der skilte os ad var derimod det, at hvor jeg udmærket selv vidste, at jeg var ikke så lidt af en nar, ville Mogens aldrig til sin død komme til at indse, at det også for hans vedkommende forholdt sig således ... Nå, ham om det, jeg passede bare mit arbejde og sørgede for at der absolut ingen tvivl kunne herske om, at jeg i bund og grund var alletiders største nar.

Her vil det nok være på sin plads at trække læseren lidt til side for at understrege, at det ikke var fordi jeg på nogen måde var morsom at være i stue med i de dage, bevares nej, jeg var tværtimod lidt af en dødbider, på en meget naragtig måde. Lad mig blot give et enkelt eksempel: En dag fik Mogens et indfald, der gik på at indvi

chefen – der altså var amerikansk bosat amerikaner og derfor lovligt undskyldt for ikke at have et skabt begreb om tingene – i den danske skattelovgivning.

– Problemet er, at han driver et firma med en relativt høj omsætning, og det uden at have en eneste ansat på papiret, forklarede Mogens. – Det kan selvsagt ikke blive ved med at gå, på et eller andet tidspunkt vil man begynde at gå det her foretagende efter i sømmene ... Og så alle de sorte penge han skal skaffe til veje, for slet ikke at tale om alle de sorte penge der skal vaskes hvide igen, alt det kommer hurtigt til at volde ham store problemer ... Forestil dig til gengæld nu, at han gjorde det hele hvidt ... Kan du forestille dig det?

Jeg prøvede at forestille mig at han gjorde det hele hvidt.

– Ja, sagde jeg, – ja, jeg tror godt, jeg kan forestille mig det.

– Han vil kunne trække lønningerne fra, forstår du, Mogens' øjne skinnede nu. – Lønningerne, transport, leje af lokaler, hele balladen ... Og hvad ville ulempen så være ved det? Det skal jeg såmænd sige dig nu, med ét eneste ord: – Overenskomster ... Mindsteløn. Tillæg. Feriepenge. Sygepenge. Opvarmning af lokaler og fanden og hans pumpestok ... Men prøv så i stedet at forestille dig at han ansatte en mand, bare én eneste mand på papiret, og dermed, i det mindste officielt, gjorde firmaet legitimt. Forestil dig at han gav den mand ansvaret for den daglige ledelse og en løn der svarede dertil, og så kan du ellers begynde at afveje fordele og ulemper.

Jeg nikkede, og det var her, vidste jeg, at det som alle tiders største nar var min simple pligt at komme med et indlæg, der for alvor kunne give Mogens lejlighed til at brillere:

– Og hvem skulle den mand så være? spurgte jeg.

Belært af erfaringer i omgang med alle slags mennesker som jeg var, vidste jeg kun alt for godt at præcis noget sådant var den moderne nars fornemmeste opgave. Ikke at more folk, ej heller ved hjælp af overdrivelser eller lignende kunstgreb at trække menneskelig svaghed og dårskab frem i lyset, således at enhver kunne genkende dem i sig selv, mødes med sine medmennesker over dem i latter og gå hjem lidt rigere, og med en lidt højere grad af indsigt oven i hatten, visselet nej. En moderne nars fornemmeste opgave var derimod at fremstå som latterlig, distanceret og mindreværdig, og således bekræftige sin medspiller – så at sige minde denne om sin egen uforlignelige fortræffelighed.

Mogens slog mig på skulderen, og sendte mig sit bedste smil:

– Den mand skulle naturligvis være ... den bedst kvalificerede... Manden med blikket for de store linier og de overordnede principper.

Nå, den samtale lå trods alt langt tilbage i tiden nu, ligesom chefens efterfølgende og uventede visit for øvrigt, nu helligede jeg mig bare arbejdet, uden at skænke disse en tanke.

Vi stod bøjedede over fire langborde, arbejdede hurtigt og sammenbidt. Vi var

nødt til at arbejde hårdt, i lange seje træk, dels for at holde varmen, og dels for at fremelske en fornemmelse af at tiden rent faktisk ikke var gået i stå.

Pallerne tårnede sig op, shampooen var frosset i flaskerne og mine fingre var allerede helt blå og stive. Jeg havde forlængst set i øjnene at jeg umuligt kunne holde trit med de mere garvede og erfarne pakkere, dersom jeg tillod mig at give køb på et eneste sekund, som følge af bevægelser der var hæmmede af handsker.

Hele tiden mens vi opholdt os på lageret, kværnede radioen løs, med en lydstyrke der umuliggjorde ethvert tilløb til samtale. Af en eller anden grund var der aldrig nogen der skruede ned for den. Mig rørte det ikke, ikke det mindste. Jeg vidste udmærket hvor lidt ord betød, i forhold til hvor meget der blev sagt.

I dag var min opgave at lægge flaskerne på ret linie, således at de vendte den rigtige vej, klar til at få påklæbet hver deres stregkode. Manden før mig tømte indholdet af de kasser ud på bordet, som manden før ham hele tiden var travlt beskæftiget med at åbne. Efter mig stod en af de løse, og fumlede med en stor rulle stregkoder. Det var første gang hun var her, jeg havde i hvert fald aldrig set hende for mine øjne før. Hun var ganske ung, havde et levende interesseret blik, og nynnede indimellem med på sangene fra radioen. Jeg brød mig ikke en døjt om hende og hendes nynneri. Jeg brød mig ikke om følelsen af med mellemrum at have hendes blik hvilende på mig, og jeg brød mig slet ikke om hendes små numre med at kaste flasker tværs over bordet eller sende dem den forkerte vej, udelukkende med det mål for øje at signalere at vi her havde at gøre med en anderledes værdifuld person, der vidste bedre, og som sådan i bund og grund var højt hævet over det ørkesløse arbejdes monotoni. For min skyld kunne hun ryge og rejse, jo før desto bedre. Om en måned ville hun under alle omstændigheder alligevel være væk, og var hun det stik imod sædvanen ikke, ville lysten til at lave små numre for morskabs skyld i det mindste være det. Hun ville finde sin plads i geledet, synke ind i sig selv og begynde at mugne i kanterne, nøjagtigt som alle andre. – ... Ak ja, ungdommen var flygtig og båret oppe af illusioner, det vidste jeg nu, og når først den sidste illusion var faldet fra, da var der intet tilbage, foruden forvarslinger om alderdommen og dødens uafvendelige komme.

Da vi havde arbejdet et stykke tid, kunne jeg ikke længere holde ud at se hende stå og fumle i det.

– DU BLIVER NØDT TIL AT TAGE HANDSKERNE AF, brølede jeg, idet hun åbenbart ikke af sig selv kunne indse at hun aldrig ville få stregkoderne til at makke ret, sålænge de klodsede handsker hæmmede hendes bevægelser.

– HVA'?

– HANDSKERNE! jeg opgav yderligere konkurrence med radioen, og lavede en sigende bevægelse med hænderne.

– Så fryser jeg! mimede hun og skuttede sig.

Jeg trak på skuldrene, vippede fra den ene fod til den anden, hele tiden fra den ene fod til den anden. Frosten stod op gennem flisegulvet, den gik lige gennem sko-sålerne og op i fødderne og benene.

Pigen tog handskerne af, lagde sig i selen for at indhente det forsømte, og efter et godt stykke tid, lige inden frokostpausen, kom Mogens, der som vanligt betjente den elektriske palleløfter, hen til vores bord for at inspicere arbejdet. Han åbnede et par af de færdigpakkede kasser og trak først én, så flere flasker shampo frem i lyset. Han blev ved med at trække flasker frem, den ene efter den anden, og hele tiden skiftede hans ansigtsudtryk fra vantrø til misbilligelse, over væmmelse til den rene skære foragt, for slutteligt at vende tilbage til vantrø igen ... Stregkoderne blev ved med at falde af ... Hver eneste gang han løftede en flaske ud af kassen, gik stregkoden løs og dalede til jorden som en stor nummereret sneflake.

– Sjusk, mumlede han for sig selv, den ene gang efter den anden, mens han rystede på hovedet, som for at ryste ideen om at noget sådant virkelig kunne forekomme her, på hans lager, af sig igen. Man måtte langt hellere have stukket ham en flad lus-sing så det sang, tværs over ansigtet, end på den skændige måde at lade hånt om alt hvad der var ham helligt i denne verden.

– DU SKAL GNIDE PÅ DEM, brølede han, – ELLERS KAN DE IKKE KLÆBE FAST!

– Hva'? kvækkede pigen, og så aldeles uforstående på Mogens, og gav ham dermed lejlighed til at bøje sig og skrigte direkte ind i hendes øre:

– DU SKAL GNIDE PÅ DEM ... VARME FLASKEN, *MELLEM HÆNDERNE*, ELLERS KAN DE IKKE KLÆBE FAST!

Hvad det helt præcis var han råbte, udover dette, fortabte sig i larmen fra radioen, men det var nøjagtigt som om pigen blev mindre og mindre at se til, efterhånden som Mogens fik pustet sig op. Hun stod bare der og bed i en af sine blåviolette knoer, mens hun skrumpede ind til det rene ingenting, og efter et stykke tid på den måde begyndte tårerne lige så stille at løbe ud ad øjnene og nedover kinderne på hende. Det var her vi andre kom til at se på uret, og fandt at det så småt var ved at være tid til at holde frokostpause.

Vi satte os tilrette på hver vores palle, åbnede vores madpakker og skænkede kaffe fra de medbragte termoflasker, mens vi betragtede hvorledes Mogens hegled pigen godt og grundigt igennem. Han var virkelig i storslået form, var Mogens, han tømte kasser ud på bordet nu, rykkede hele tiden i pigen for at få hende til at gøre de rigtige bevægelser, og pigen, der var ude af sig selv af bar ulykkelighed, forsøgte forgæves at følge med, man måtte virkelig give hende at hun gjorde alt hvad der stod i hendes magt for at behage Mogens.

Da jeg var færdig med at spise, fiskede jeg en cigaret op af pakken med min behandskede hånd, og satte ild på. Umiddelbart var fordelene ved frokostpausen den,

at man i modsætning til når man håndterede de drilske flasker, nu kunne tillade sig at bære handsker. Til gengæld var det hundekoldt at sidde stille, så på den måde kom det hurtigt ud på et, og efter et stykke tid var det lige før jeg så småt begyndte at misunde pigen, der stadig kæmpede ovre ved bordet, nedbrudt og alene, for at gøre sin fadæse god igen ... Ak ja, hvor var mennesket dog håbløst isoleret i sig selv, og ingen ville nogensinde med god grund kunne forvente, ikke at skulle stå alene når det virkelig gjaldt.

Jeg rejste mig og stampede lidt i jorden for at få gang i blodcirkulationen igen, og fik da øje på Mogens, der nu stod ovre ved døren og signalerede at jeg skulle gøre ham selskab.

Her er det særdeles vigtigt at man holder sig det faktum for øje, at jeg var udmærket bekendt med at jeg gik rundt og var ikke så lidt af en nar, og således ikke nødvendigvis adlød pr. automatik eller fordi det var den rette ting at gøre, men udelukkende fordi der er visse uskrevne regler man må følge, dersom man har valgt at optræde som nar. En ikke uvæsentlig af disse, er at gøre som der bliver sagt, i det mindste så længe vedkommende der taler besidder en højere position end én selv, den være sig kunstig eller nok så uomgængeligt reel.

Mogens trak mig med ud ad hallen og pegede på et stort læs varer der var blevet læsset af indenfor gitterlågen i løbet af formiddagen. Vi gik rundt om pallerne med papkasser, og Mogens klappede på en af dem.

– Barberskum, sagde han, uden på nogen måde at se ud til at være utilfreds ved tanken.

Jeg tænkte på alle de iskolde dåser der lå nede i papkasserne, der måtte være adskillige tusinde iskolde dåser nede i de kasser, måske oven i købet millioner, og ligegyldigt hvor mange vi fik gjort klar, ville der altid blive ved med at være flere. Der var åbenbart slet ingen grænse for hvor meget barberskum, folk i denne verden havde brug for.

Pludselig vendte Mogens sig mod mig, og uden yderligere varsel bekendtgjorde han:

– Den er hjemme nu, jeg havde chefen i telefonen i går, han har tænkt sig at gøre det hvidt ... Det vil sige, han har tænkt sig at ansætte en mand, helt officielt, med ansvar for den daglige ledelse, og en løn der svarer til ... Med tiden vil han sandsynligvis ansætte mindst en til, og du skal vide at jeg i den forbindelse allerede har gjort opmærksom på din person.

Jeg stirrede på ham. Han stirrede igen.

– Nå, hvad siger du?

Jeg sagde ikke et ord, så travlt havde jeg med at se.

Jeg så op på den mørke sammentrukne himmel, og på Mogens der stod i sin lyseblå kittel, med kuglepennene og hobbykniven stikkende op af lommen. Så så jeg op

på himlen igen, de gråsorte skyer hang lavt og tæt deroppe på himlen, og lod end ikke det spædeste lysglimt fra solen slippe igennem.

Da var det at det med ét slog ned i mig, med en styrke så voldsom som den kunvisheden kan give, at den stadig var der, solen, et eller andet sted bag alt det sorte. Ikke til at få øje på, bevares, og måske slet ikke for en moderne nar som jeg, men den var der, og jeg vidste det, fordi jeg trods alt stadig bar dens aftryk et sted som en mere naiv og romantisk anlagt skribent (sandsynligvis til kritikernes store fortrydelse) måske ville benævne som værende – i hjertet.

Ja, og da var det, mine damer og herrer, og her sværger jeg ved alt hvad der er mig helligt, og med hånden på ovenfor nævnte sted, at jeg uden at spille et sekund på at tage afsked, vendte ryggen til Mogens, gik tilbage ind i hallen igen og styrede direkte mod pigen der kæmpede så bravt og alene. Og således var det, dér midt i hallen, med dens menneskefjendske kulde og støj, at jeg, for en stund i det mindste, ophørte med at være en nar.

PAPKASSER I VINDEN

Det kommer ikke bag på mig
jeg har aldrig været i tvivl, sneen
dækker den bare jord, det der ligger under
ligger nedenunder, sten får stumme børn
Med gennemsigtige hænder rækker jeg efter dig
Røgen fra naboens skorsten blæser over mit hus
så er vinden i nord, den første februar
Papkasser i vinden
På afstand ligner de dukkehuse
men jeg ved jo ikke hvordan det er, mennesker
må gøre sig små og bøje sig sammen for at bo dér

EN KRÆNGET ROTTE

Et barn bliver født bliver født bliver født
rotter spiser hinanden men krænger skindet
ud under måltidet, her på den 57. nordlige breddegrad
rammes vi let af blindhed, det bliver tidligt mørkt
tro ikke ingenting gentager sig, jeg ville ønske du var
her nu, han ligner sin far på en prik, det er altid
det samme, vi er som de huse vi bor i
skyggerne har deres eget liv, en krænget rotte
har du nogensinde set en krænget rotte

RUM ER GENNEMSIGTIGE

Bierne i deres stader drømmer kun om sol
klokken fire om natten er angsten størst, aktier
er bedre end obligationer, tungen er kun et lille lem
men undværes kan den ikke, den unge billedhugger
skriver på væggen: rum er gennemsigtige fordi vi skal dø
Finn er bange, han har en svulst i halsen, hver har sit
klokkerne ringer, sidst på eftermiddagen er det vi
venter en ildvogn vil lande og ikke gør det

VIL DU HA EN KOPPE KAFFE

Udenfor: lyskæder, lyskryds
Indenfor: cafeteriets croissanter er fyldt
med mayonnaise, vil du ha en koppe kaffe
Han har et åbent ansigt, der er skorper på
indersiden, tørke under tungen
Vil du ha en koppe kaffe
Den der stopper sine ører kan ikke høre
Døgnet har nok af timer
I klart vejr kan man se de små fisk på bunden af søen
de leger de er sammen og det er de nok også

NATTENS STORE ØRE

Det er med tungen vi taler
hør hvad jeg siger, tyngden går lodret
ned gennem kroppen, navle og klitoris
klitrose får sorte hyben
man kan ikke se med lukkede øjne
den der gemmer til natten gemmer til katten
nattens store øre, Karlsvognens nav
jeg tager sjældent mine dage på forskud
mit højeste ønske, min værste fjende
fander ni, fander ti, fander stik om stak om sti
tjørnehækken og al dens væsen, bevar mig vel

DAG NY

Et hug som en syl mod issen. Blodet eksploderer og luften står ud. Hænderne griber ud og efter og trykker sig flade mod kolde glatte sten. Han snapper efter luft og forsøger at holde benene strakt under sig. Fodsålerne brænder. Koldt og længe.

Det rammer ham som sølvfisk. Sølvfisk der vælter over ham. Glider ned over ham. Og kravler op igen. Op og ind gennem næse ører mund og øjne. Han lukker for sent. De er kommet ind og ned. Ned hvor de bider sig fast og flår så det vender sig og han knækker forover og de kommer op igen tyggede og opløste i gul strøm. Men han bliver på benene. Retter sig langsomt op. Og står. Indtil det ikke river som grus i øjnene. Det er vand. Vand er liv.

Det springer af ham inden han vælter ind i tøjet. Der med ét er tungt. Blytungt.

Det er tungt selv om han ikke bærer mere. Stolen ryster. Han sidder.

Han er våd af sved. Men han prøver. R, S, T ... U ... V, W ... X,Y, Z ... Æ, Ø, Å.

Hånden mod træ. Ujævnt og takket. Karmen er det. Dørkarmen. Og derude ligger det og breder sig. En lang og forædt ting. Men med fingeren er der lys. Og det ligger der i stabler. Slinger sig ud over bordet. I bevægelse. Tættere på er det storknet. Hans næse er iskold. Igen vand. Ned i en vridende søjle. Og op stiger små gennemsigtige skyer. Han lægger kræfterne i og får det ned under vandet. Mærker varmen. Hænderne kan pludselig i varmen, de vender og drejer. Dykker ned og op. Og op kommer de, én for én. Glas, gaffel, tallerken. Glas, kniv, glas. Vandet i en rullende hvirvel og væk.

Som dagen. Han tager fat. Tørt og lidt løst mod fingrene. Gnistrende ved hver bevægelse. Men benene og ryggen slappe. A-vis-en. Avisén. Ævisen, Øvisen, Åvisen. Fra øverste venstre hjørne og til nederste højre hjørne. Holder ud. Afstand efter afstand, indtil øjnene brænder lågene.

Der skal handles. Han sluger spyt ned gennem et svimlende rør. Handles ind. Ting. Men mad. Han vil skrive ned. En liste, først og fremmest mad. Det skal der til. Intet uden det. Og alt er igen. På ny.

Sol der tvinger øjnene i sprækker. Han bevæger sig med vind mod huden og holder hovedet lige på halsen. Der er ikke skrevet noget. Alle sedler med ord ligger ikke i hans lommer. Han er alene med det. Han må tænke på alle dem han kender.

Rugbrød, først og fremmest. Han kender rugbrød og pålæg. Altså spegepølse ost og leverpostej. Dem. Og ellers. Kød, vel. Og hvad så. Kartofler, kartofler og sæbe. Det var dem. Dem skulle man holde på. Holde fast på: rugbrød, pålæg, kartofler, sæbe. Det kunne han gå på. Rugbrød, pålæg, kartofler, sæbe. Han går.

Jævnt vokser lyden bagude. Vokser sig så stor at den smadrer ordene inden de kan nå op gennem ham. En kæmpe bi der nu hænger lige bag hans nakke. Her bliver den. En kvænnende skygge. Han træder helt ind til siden og sænker farten. Giver plads. Men den hænger på. Den bliver ved, nu nede ved hælen, vil hage sig fast i læggen. Derfor sætter han farten op. Det tænder den i et drøn. Den presser sig op på siden af ham. Den skinner grøn og giftig. Den er for hurtig til at han kan undslippe, men han forsøger at holde et tempo – en rytme. En-to, en-to. Så kan han ikke mere undgå at høre den taler til ham. En gang, en gang til. Så bragende højt at det runger i hans hoved. Han stritter imod og svarer: rugbrød, pålæg, kartofler, sæbe. Men den lader sig ikke ryste af. Den kredser om ham. Lidt foran, så bagved. Styrer ud til siden, men glider hurtigt tilbage igen. Roligt brummende. Ren tålmodighed. Han må forsøge med en modangreb, i øvrigt: U, V, W, X, Y, Z, Æ, Ø, Å! Den sad. Det grønne dyr er ramt, falder tilbage, og dunker et stykke bag ham. Han vil udnytte det og sætter farten yderligere op. En-to, en-to, en-to. Men så lyder der et brøl bagfra. Og den er igen oppe på siden af ham, skummende af raseri. Han mærker dens brændende varme. Så stikker den ud efter ham. En gang, to gange. Han falder ud af rytmen. En, en, en. Han forsøger at finde den igen, men må sætte tempoet ned. Han er skræmt. Går nu langsommere. Af sig selv. Den anden er nu roligere, men mere påtrængende. Borer langt ind i hans øre. Gang på gang. Han forsøger en sidste gang: rugbrød, pålæg, kartofler, sæbe. Men det er brugt op. Spegepølse og ost. Det går ikke. Det er lyde – ikke ord. De findes ikke. Intet er tilbage. Intet andet.

Det er ikke ham. Det drejer. Han drejer. Følger bare med. Indtil han næsten overhaler.

Det er ham. Kun ham. Rent ham. I denne ro som ikke er ro. Men bevægelse. Bevægelse ikke ud af stedet. Han ligger langt inde i kuben. Omgivet af rullende summen. Men det andet. Det kan stadig nås. Så vidt han kan se. Er det stadig lyst.

BIDRAGYDERE #18

CLAUS BERG, f. 1972, bor i København: Novellesamlingen *Mens vi venter på våren* (Borgen, 1997) og romanen *Drengen med vindsålerne* (Borgen, 1998).

KASPAR KAUM BONNÉN, f. 1968, bor i København: Digtsamlingen *Vælg alt* (Gyldendal, 1997).

ROBERT ZOLA CHRISTENSEN, f. 1964, bor i Lund: Romanen *Kristines tavshed* (Borgen, 1997).

JAKOB EJERSBO, f. 1968, bor i København: Romanen *Fuga* – sammen med Morten Alsinger (Tiderne Skifter, 1998). Hjemmeside: <http://fly.to/fuga>.

ELSE TRANBERG HANSEN, f. 1932, bor i Risskov: Digtsamlingen *Kald hundene hjem* (Centrum, 1997).

THØGER JENSEN, f. 1960, bor i Pederstrup ved Ringe: Novellesamlingen *I vores familie kan vi ikke lide ubåde* (Borgen, 1998).

ANNE LISE MARSTRAND-JØRGENSEN, f. 1971, bor i København: Digtsamlingen *Vandring inden ophør* (Borgen, 1998).

SIDSEL FALSIG PEDERSEN, f. 1970, bor i København: Romanen *En hel dags kærlighed* (Tiderne Skifter, 1997).

CATRINE WERCHMEISTER, f. 1971, bor i København: Digtsamlingen *Luksuskamp* (Borgen, 1997).

JESPER LUNG-SUNG, f. 1971, bor i København: Novellesamlingen *To ryk og en aflevering* (Samleren, 1998).

DEBUTANTER 1997-98

#18

SIDSEL FALSIG PEDERSEN

CATRINE WERCHMEISTER

JAKOB EJERSBO

ANNE LISE MARSTRAND-JØRGENSEN

THØGER JENSEN

ROBERT ZOLA CHRISTENSEN

KASPAR KAUM BONNÉN

CLAUS BERG

ELSE TRANBERG HANSEN

JESPER WUNG-SUNG

#19

JEANNET ULRIKKEHOLM

KIM JOHANNESSEN

METTE MOESTRUP

JAN SONNERGAARD

CHARLOTTE TITIKA RØTKJÆR

ULRIKKA STRANDBYGAARD

PETER NORDAHL

MIKAEL JOSEPHSEN

MORTEN ALSINGER

HENRIETTE HOUTH

